

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ В МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Ю. Величко

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Полтавського національного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка*

Науковий керівник: Корносенко О. К. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії й методики фізичного виховання, адаптивної та масової фізичної культури Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Зміни соціально-політичних і економічних орієнтирів сучасного суспільства призвели до висунення нових вимог, що висувуються суспільством до рівня підготовленості майбутніх учителів фізичної культури. Ринкова економіка з жорсткою конкуренцією вимагає високопрофесійних, мобільних фахівців фізичної культури, здатних до творчої праці, пошуку і реалізації нових ефективних форм організації своєї діяльності. Відповідно до «Концепції розвитку педагогічної освіти» від 16 липня 2018 р. метою сучасної освіти є виховання особистості, здатної до самовизначення, самоосвіти, саморозвитку, а зміст освіти орієнтується на створення умов для самовдосконалення, самореалізації особистості, усвідомлення себе як суб'єкта освітнього процесу. Це вимагає спрямування пріоритетів, у професійній підготовці майбутнього учителя фізичної культури, не лише на досягнення прагматичної мети, а й формування особистості, яка має високий рівень комунікативної культури.

Стратегія сучасної професійної підготовки повинна спрямовуватися на становлення духовно розвиненої культурної особистості, що володіє цілісним, гуманістичним світоглядом, культурою спілкування, орієнтованих на широку і активну соціальну взаємодію. Звідси виникає необхідність розробки і впровадження ефективної системи формування комунікативної культури в майбутніх учителів фізичної культури.

Комунікативна культура – одна з визначальних властивостей сучасної людини, природне явище і процес, що має унікальний, різнобічний характер. Комунікативна культура займає провідне місце в загальнокультурному і професійному становленні особистості, тому без пошуку шляхів удосконалення

комунікативної культури неможливий розвиток і прогресування вищої освіти [1, 4].

Аналіз психолого-педагогічної літератури дозволив з'ясувати, що в закладах вищої освіти фізкультурного спрямування приділяється недостатня увага оволодінню студентами професійною комунікативною культурою, емпіричні дослідження, проведені нами, також виявили, що більшість студентів не мають чітких уявлень про сутність і структуру комунікативної культури, не володіють діагностичними прийомами і методами дослідження цієї якості; рівень комунікативних умінь і навичок є недостатньо високим, а рівень культури мовлення нижче середнього.

Досліджувана проблема стала об'єктом пильної уваги філософів, психологів і педагогів, лінгвістів ще в 70-80-х рр. ХХ століття. У сучасному науково-педагогічному інформаційному полі представлені різні підходи до трактування цього феномену: психологічний (В. Ананьєв, І. Зимня та ін.), соціологічний (С. Руденський та ін.), лінгвістичний (Б. Головін, Г. Михальська й ін.), культурологічний (В. Біблер, Л. Коган, В. Сластьон та ін.); системний (Б. Гершунський, Т. Ільїна, Г. Серіков та ін.); особистісно-діяльнісний (В. Ананьєв, Л. Виготський та ін.), що можна пояснити взаємопроникненням наукових знань з однієї області в іншу.

Аналіз літератури з проблеми дослідження дозволяє нам зробити висновок, що комунікативна культура розглядається дослідниками як: частина педагогічної культури, провідна вимога до майбутніх учителів фізичної культури і спорту [2]; позиція особистості, що проявляється в потребі взаємодії з іншими суб'єктами, цілісності й індивідуальності, творчому потенціалі людини і її здатності підтримувати комунікацію, доброзичливому відношенні до оточуючих суб'єктів [3]; сукупність спеціальних комунікативних якостей особистості, здібностей, знань, умінь, навичок завдяки яким, індивід попереджує виникнення певних труднощів й прогнозує результативність міжособистісної і професійної взаємодії; прояв особистісної рефлексії, інтеріоризований досвід загальнолюдської культури, що зумовлює індивідуальну своєрідність особистості [1].

Існуючі технології, спрямовані на формування загального рівня комунікативної культури людини, не можуть повною мірою вирішити завдання її формування у майбутнього учителя фізичної культури, в силу її специфічності для цієї професії та складності

діагностування [4]. Нині не виокремлені умови, що дозволяють цілеспрямовано здійснювати формування комунікативної культури майбутнього учителя фізичної культури, не визначено зміст, засоби і методи її формування у студентів закладів вищої освіти.

Таким чином, запропоновані суспільством вимоги до комунікативної культури майбутнього фахівця фізичної культури, недостатня теоретична і практична розробленість цього питання підтверджує актуальність проблеми дослідження й потребу у визначенні педагогічних умов, які б сприяли ефективності її формування.

Література:

1. Корніяк О. М. Психологія комунікативної культури школяра : монографія. К.: Міленіум, 2006. 336 с.
2. Садовская В. С. Основы коммуникативной культуры. М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2011. 206 с.
3. Тараторкин Г. В. Коммуникативная культура в системе государственной службы: теоретические основы. *Сборник научных работ Томского госуд. ун-та. Серия «Гуманитарные науки»*, 2009. №4. С. 311–323.
4. Ингенкамп К. Педагогическая диагностика : учебник. М.: Педагогика, 1991. 238 с.

ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ФАХОВОГО МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОГО КОЛЕДЖУ НА ЗАНЯТТЯХ БІОЛОГІЇ І ЕКОЛОГІЇ

О. Воробйова

викладач біології і екології циклової комісії природничо-наукових дисциплін фахового медико-фармацевтичного коледжу Полтавського державного медичного університету

Здоров'я молодого покоління нашої держави – це спільна проблема педагогів, медиків та батьків. Ось чому одним з пріоритетних завдань навчально-виховного процесу фахового медико-фармацевтичного коледжу на сучасному етапі є формування у здобувачів освіти здорового способу життя.

Конституція України визнає життя і здоров'я людини найвищими соціальними цінностями. Відповідно до Основного